

Q&A dot. zmian w programie Czyste Powietrze od 20 lipca 2026 r.

I. Najważniejsze informacje

1. Dlaczego zmienia się program Czyste Powietrze?

Zmiany są efektem doświadczeń z pierwszego roku funkcjonowania nowych zasad programu (naboru od 31 marca 2025 r.) oraz konsultacji społecznych przeprowadzonych na początku 2026 r. Ich celem jest ułatwienie korzystania z programu oraz lepsze dostosowanie jego zasad do potrzeb mieszkańców i realiów rynkowych.

2. Czy to kolejna reforma programu?

Nie. Reforma programu została wdrożona 31 marca 2025 r. Zmiany obowiązujące od 20 lipca 2026 r. są kolejnym etapem rozwoju programu i nie zmieniają jego podstawowych założeń. Nadal obowiązują m.in. obowiązkowy audyt energetyczny, świadectwo charakterystyki energetycznej, system operatorów, limity kosztów kwalifikowanych, zasada „jeden beneficjent – jeden budynek”, brak dofinansowania do kotłów gazowych oraz dotychczasowe poziomy dofinansowania i kryteria dochodowe.

3. Od kiedy obowiązują nowe zasady?

Nowe zasady obowiązują dla wniosków o dofinansowanie składanych od 20 lipca 2026 r.

4. Co zmienia się od 20 lipca?

Najważniejsze zmiany od 20 lipca 2026 r.:

- łatwiejszy dostęp do programu – nowe wyjątki od zasady 3 lat własności,
- wyższe wsparcie na termomodernizację – dodatkowe 10% na wybrane prace,
- więcej czasu na realizację prac objętych zaliczką – 180 zamiast 120 dni,
- większa elastyczność realizacji inwestycji – możliwość kolejnych wydłużeń terminu realizacji,
- mniej formalności – więcej osób uprawnionych do potwierdzania wykonanych prac,
- bardziej efektywne źródła ciepła – od 2027 program zakończy wsparcie dla ogrzewania elektrycznego innego niż pompy ciepła (do końca 2026 r. obowiązuje jeszcze okres przejściowy).

5. Czy beneficjent, który wcześniej zawarł umowę o dofinansowanie, może ją wypowiedzieć, żeby przystąpić do programu na zasadach od 20 lipca 2026 r.?

Wypowiedzenie zawartej umowy wyłącznie w celu ubiegania się o dofinansowanie na zasadach od 20 lipca 2026 r. może okazać się niekorzystne. Taka decyzja może wiązać się m.in. z:

- koniecznością zwrotu otrzymanej zaliczki wraz z należnymi odsetkami, jeżeli została wypłacona;
- ryzykiem przekroczenia 6-miesięcznego okresu kwalifikowalności kosztów, zwłaszcza gdy część wydatków – np. koszt audytu energetycznego – została już poniesiona;
- koniecznością ponownego potwierdzenia spełnienia wszystkich warunków programu, w tym przedstawienia aktualnych oświadczeń/zaświadczeń;
- ponownym oczekiwaniem na ocenę nowego wniosku, który będzie mógł być rozpatrywany dopiero po zakończeniu sprawy dotyczącej wcześniejszego wniosku;
- brakiem gwarancji uzyskania wyższej dotacji – zmiany od 20 lipca dotyczą wybranych kwot jednostkowych na prace termomodernizacyjne (nie zmieniają się maksymalne kwoty dofinansowania dla całego przedsięwzięcia), dlatego w wielu przypadkach nie wpłyną na ostateczną wysokość wsparcia.

II. Własność nieruchomości i dostęp do programu

6. Czy nadal trzeba być właścicielem domu przez co najmniej 3 lata?

Co do zasady tak. Program nadal przewiduje, że wnioskodawca powinien być właścicielem lub współwłaścicielem budynku albo lokalu przez co najmniej 3 lata przed złożeniem wniosku. Od tej zasady wprowadzono jednak nowe wyjątki.

7. Kiedy nie obowiązuje zasada 3-letniego okresu własności dla wniosków o dofinansowanie składanych od 20 lipca 2026 r.?

Wymóg 3-letniego okresu własności przed złożeniem wniosku nie obowiązuje:

- w przypadku nabycia nieruchomości w drodze spadku (tak jak do tej pory, czyli w naborze od 31 marca 2025 r.),
- w przypadku nabycia nieruchomości w drodze zasiedzenia.

8. Kiedy wystarczy być właścicielem domu przez 1 rok?

Dotyczy to osób, które nabyły co najmniej 50% udziału we własności nieruchomości w drodze: zakupu, darowizny, umowy dożywocia. W przypadku darowizny i umowy dożywocia wyjątek dotyczy wyłącznie nabycia od wstępnych, np. rodziców lub dziadków.

9. Czy skrócenie okresu własności do 1 roku dotyczy każdej darowizny?

Nie. Skrócony, roczny okres własności dotyczy wyłącznie darowizn otrzymanych od wstępnych, czyli np. od rodziców lub dziadków, pod warunkiem że beneficjent posiada co najmniej 50% udziałów w nieruchomości.

10. Na czym polega nowy wyjątek dotyczący umowy o dożywocie?

Jeżeli beneficjent nabył od swoich wstępnych (np. rodziców lub dziadków) co najmniej 50% udziałów w budynku lub lokalu na podstawie umowy o dożywocie, nie musi spełniać wymogu 3-letniego okresu własności. W takim przypadku wystarczy, że posiada wymagany udział przez co najmniej 1 rok do dnia złożenia wniosku o dofinansowanie.

11. Dlaczego trzeba mieć co najmniej 50% udziału we własności?

Warunek ten ma ograniczyć ryzyko nadużyć. Chodzi o wyeliminowanie sytuacji, w których niewielki udział w nieruchomości byłby przekazywany wyłącznie po to, aby uzyskać wyższy poziom dofinansowania.

12. Jaki okres własności obowiązuje w przypadku podziału nieruchomości?

W przypadku lokalu powstałego w wyniku podziału, dla potrzeb programu za datę powstania odrębnej własności lokalu przyjmuje się datę wpisu do księgi wieczystej. O dofinansowanie można wnioskować w przypadku lokali wydzielonych ponad 3 lata przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie.

13. Jaki okres własności obowiązuje w przypadku połączenia nieruchomości?

W przypadku połączenia lokali wydzielonych w budynku mieszkalnym jednorodzinnym, minimalny wymagany okres co najmniej 3 lat nie ma zastosowania, jeżeli łącznie spełnione są następujące warunki:

- wnioskodawca był właścicielem albo współwłaścicielem wszystkich łączonych lokali przez okres co najmniej 3 lat do dnia złożenia wniosku o dofinansowanie,
- przed dokonaniem połączenia cały budynek spełniał definicję budynku mieszkalnego jednorodzinnego w rozumieniu programu.

14. Czy nowe wyjątki od zasady 3 lat dotyczą również osób, które odziedziczyły nieruchomość kilka miesięcy temu?

To jest wyjątek obowiązujący już w naborze od 31 marca 2025 r. i w naborze od 20 lipca 2026 r. będzie kontynuowany, czyli tak jak dotychczas – w przypadku nabycia nieruchomości w drodze spadku wymóg minimalnego okresu własności nie obowiązuje.

15. Czy zakup niewielkiego udziału w nieruchomości pozwala skorzystać z wyjątku?

Nie. Wyjątek dotyczy wyłącznie sytuacji, gdy beneficjent posiada co najmniej 50% udziałów w budynku lub lokalu. Mniejszy udział nie uprawnia do zastosowania skróconego, rocznego okresu własności.

16. Czy nowe wyjątki dotyczą także współwłaścicieli?

Tak. Wyjątki mają zastosowanie zarówno do właścicieli, jak i współwłaścicieli, o ile spełnione są warunki określone w programie, w szczególności dotyczące minimalnego udziału (co najmniej 50% tam, gdzie jest on wymagany).

III. Dotacja i realizacja inwestycji

17. O ile wzrosły jednostkowe kwoty dotacji dla termomodernizacji?

Maksymalne jednostkowe kwoty dotacji dla wybranych prac termomodernizacyjnych wzrosły o ok. 10%. Zmiana dotyczy kosztów ocieplenia ścian, dachów, stropów i podłóg oraz wymiany okien, drzwi zewnętrznych i bram garażowych.

18. Czy zwiększa się maksymalna kwota dofinansowania na termomodernizację?

Bez zmian pozostają łączne limity dotacji na termomodernizację:

- do 83 tys. zł - najwyższy poziom dofinansowania
- do 58,1 tys. zł – podwyższony poziom dofinansowania
- do 33,2 tys. zł – podstawowy poziom dofinansowania.

19. Złożyłem wniosek przed 20 lipca 2026 r. Czy mogę skorzystać z nowych, wyższych jednostkowych dotacji na prace termomodernizacyjne?

Nie. Wysokość maksymalnych jednostkowych kosztów kwalifikowanych ustalana jest zgodnie z zasadami obowiązującymi w dniu złożenia wniosku o dofinansowanie. Wnioski złożone przed 20 lipca 2026 r. są rozpatrywane według wcześniejszych limitów, nawet jeśli faktury lub realizacja inwestycji nastąpią po tej dacie.

20. Jaki jest czas na realizację przedsięwzięcia – czy coś się zmienia od 20 lipca?

Czas na wykonanie inwestycji nadal wynosi 24 miesiące od dnia złożenia wniosku o dofinansowanie. Jeśli pojawią się wyjątkowe sytuacje, można ten czas przedłużyć wnioskując maksymalnie o 6 miesięcy. W programie obowiązującym od 20 lipca 2026 r. doprecyzowano, że to przedłużenie można stosować więcej niż jeden raz – ale każdy wniosek o przedłużenie nadal może dotyczyć okresu wydłużenia maksymalnie o 6 miesięcy. Dotyczy to sytuacji szczególnych, których beneficjent nie mógł przewidzieć, co każdorazowo podlega ocenie WFOŚiGW.

21. Jaki jest od 20 lipca 2026 r. termin na realizację prac objętych zaliczką?

Termin na wykonanie zakresu prac objętego zaliczką został wydłużony ze 120 do 180 dni od dnia wypłaty zaliczki. Po zakończeniu tego zakresu przedsięwzięcia beneficjent ma jeszcze 30 dni na złożenie do właściwego WFOŚiGW wniosku o płatność, który rozlicza zaliczkę oraz pozostałą część dofinansowania wynikającą z umowy z wykonawcą. Oznacza to, że w standardowym przypadku:

- do 180 dni należy wykonać zakres objęty zaliczką,
- następnie w ciągu 30 dni należy złożyć wniosek o płatność rozliczającą zaliczkę.

22. Czy po upływie 180 dni zaliczka automatycznie podlega zwrotowi?

Nie. Po upływie 180 dni beneficjent ma jeszcze 30 dni na złożenie wniosku o płatność rozliczającego zaliczkę. Jeżeli realizacja przedsięwzięcia wymaga dłuższego czasu,

możliwe jest wystąpienie o dalsze wydłużenie terminu. W takim przypadku zastosowanie mają zasady określone w umowie o dofinansowanie, w tym obowiązek zapłaty należnych odsetek.

23. Czy można wydłużyć termin jeśli zaliczka miała być rozliczona przed 20 lipca?

Tak. Wymaga to zmiany umowy z WFOŚiGW, np. poprzez aneks i wiąże się z naliczeniem odsetek.

24. Kto może skorzystać z terminu 180 dni na wykonanie prac objętych zaliczką?

Zasada ta dotyczy wniosków złożonych w naborze od 31 marca 2025 r. Beneficjent, który chce z niej skorzystać a ma już zawartą umowę lub wypłaconą zaliczkę, powinien zgłosić to do WFOŚiGW.

IV. Urządzenia objęte dofinansowaniem

25. Co zmienia się w zasadach dofinansowania urządzeń grzewczych?

Od 2027 r. nastąpi wycofanie z kosztów kwalifikowanych ogrzewania elektrycznego innego niż pompy ciepła. Oznacza to, że nie będą dofinansowane np. maty grzewcze, kotły elektryczne, grzejniki elektryczne, elektryczne ogrzewanie podłogowe itp.

26. Jakie urządzenia grzewcze będą dofinansowane od 2027 r.?

Pompy ciepła, kotły na pellet, kotły zgazowujące drewno wpisane na listę ZUM pozostają dopuszczalnymi urządzeniami grzewczymi w programie.

27. Dlaczego wycofuje się dofinansowanie do ogrzewania elektrycznego?

Program będzie koncentrował się na rozwiązaniach zapewniających wyższą efektywność energetyczną. Dlatego ogrzewanie elektryczne inne niż pompy ciepła zostało usunięte z kosztów kwalifikowanych. Dla osób planujących taką inwestycję przewidziano okres przejściowy do końca 2026 r.

28. Kiedy urządzenie musi znajdować się na liście ZUM, aby kwalifikowało się do dofinansowania?

W przypadku wniosków o dofinansowanie złożonych od 31 marca 2025 r., o kwalifikowalności urządzenia decyduje:

- dzień wystawienia faktury końcowej, albo
- dzień wystawienia faktury zaliczkowej, jeżeli urządzenie zostało zawieszone lub usunięte z listy ZUM przed wystawieniem faktury końcowej.

V. Co dalej z programem?

29. Dlaczego nie wprowadzono jeszcze bonu na audyt energetyczny?

Bon na audyt energetyczny został poddany konsultacjom, które wskazały, że to rozwiązanie wymaga dopracowania. Wprowadzenie bonu na audyt planowane jest po dodatkowych konsultacjach z gminami, które mają uczestniczyć w jego realizacji.

30. Kiedy będzie można skorzystać z bonu na audyt?

Uruchomienie bonu planowane jest w kolejnym etapie zmian programu, po zakończeniu niezbędnych uzgodnień i przygotowaniu rozwiązań organizacyjnych. Obecnie planowany termin wdrożenia to koniec 2026 r. lub początek 2027 r.

31. Co z listą wykonawców?

Trwają prace nad dobrowolną listą wykonawców, która ma ułatwić beneficjentom wybór sprawdzonych firm realizujących inwestycje w programie Czyste Powietrze. Prowadzone są konsultacje, które mają zapewnić pełną zgodność projektowanego rozwiązania z obowiązującymi przepisami.